

Profesyonel Futbolcuların Psikososyal (Mental) Destek
Gereklerinin Araştırılması¹

Ersin AFACAN¹ , Meral DEMİR²

DOI: <https://doi.org/10.38021/asbid.1203609>

ORJİNAL ARAŞTIRMA

¹Milli Eğitim
Bakanlığı,
Manisa/Türkiye

²Gençlik ve Spor
Bakanlığı,
Manisa/Türkiye

Sorumlu Yazar:
Ersin AFACAN
mentorerin@hotmail.com

Öz

Sporcu yalnızca bedene ait özellikleri olan bir insan değildir. Bedenin yanında düşünce, duygu ve davranış da sporcu için önemli özelliklerdir. Bu nedenle antrenman ve maç malzemeleri, beslenme, barınma, sağlık gibi gereksinimlerin yanında günümüzün sert rekabet şartlarına bağlı olarak sporda psikososyal (mental) gereksinimler de giderek önem kazanmaktadır. Dolayısıyla sporda felsefik, psikolojik ve sosyolojik işlevler değerli bir konumdadır. Bu araştırmanın amacı, antrenörlerin görüşlerine dayalı olarak Türkiye Süper Liginde oynayan Türk profesyonel futbolcuların psikososyal (mental) destek gereksinimlerini belirlemektir. Çünkü antrenörler, birer eğitmen olarak futbolcuların psikososyal gereksinimlerini en yakından gözlemleyen spor insanlarıdır. Bu çalışmada, nitel araştırma yöntemi ve buna bağlı olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmaya, 2021-2022 futbol sezonunda Türkiye Süper Liginde çalışan 20 Türk antrenör gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre antrenörlerin hepsi, Türkiye Süper Liginde oynayan Türk profesyonel futbolcuların antrenman zihniyeti konusunda kendilerini geliştirme gereksinimleri bulduklarını ifade etmiştir. Bunun yanında sırasıyla konsantrasyon, motivasyon, özgüven ve korku gibi konularda da futbolcuların psikososyal (mental) desteğe gereksinimi oldukları ortaya konulmuştur. Araştırma, konuyla ilgili Türkiye’de yapılan ilk çalışma olduğu için yeni araştırmalara öncülük yapacağı tahmin edilmektedir. Ayrıca profesyonel futbolcuların psikososyal (mental) destek gereksinimlerinin daha kapsamlı ve detaylı şekilde belirlenmesine yönelik olarak futbolcuların kendilerinden, menajerlerinden, aile ve sosyal çevrelerinden bilgi almaya yönelik başka araştırmaların yapılmasında da yarar bulunmaktadır.

Anahtar kelimeler: Futbol, Antrenör, Psikososyal Gereksinimler, Profesyonel Futbolcular

**Investigation of The Psychosocial (Mental) Support Needs Of
Professional Football Players**

Abstract

An athlete is not just a person with bodily characteristics. Besides the body, thoughts, feelings and behavior are also important characteristics for the athlete. For this reason, in addition to requirements such as training and match materials, nutrition, housing, health, psychosocial (mental) requirements in sports are becoming increasingly important due to today's harsh competitive conditions. Therefore, philosophical, psychological and sociological functions occupy a valuable position in sports. The aim of this research is to determine the psychosocial (mental) support needs of Turkish professional football players playing in the Turkish Super League based on the opinions of coaches. Because coaches, as trainers, are the sports people who most closely observe the psychosocial needs of football players. In this study, qualitative research method and semi-structured interview technique were used. 20 Turkish coaches working in the Turkish Super League during the 2021-2022 football season voluntarily participated in the research. According to the results of the research, all the coaches stated that Turkish professional football players playing in the Turkish Super League have requirements to improve themselves in terms of training mentality. In addition, it has been shown that football players need psychosocial (mental) support in issues such as concentration, motivation, self-confidence and fear, respectively. It is expected that the research will lead new research as it is the first study conducted in Turkey on the subject. In addition, it is also useful to conduct other research aimed at obtaining information from the players themselves, their managers, family and social circles in order to determine the psychosocial (mental) support needs of professional football players in a more comprehensive and detailed manner.

Keywords: Football, Coach, Psychosocial Needs, Professional Football Players.

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi:
13.11.2022

Kabul Tarihi:
15.12.2022

Online Yayın Tarihi:
19.12.2022

Giriş

Psikososyal kelime anlamı olarak birbirini sürekli etkileyen psikolojik ve sosyolojik etkilerin hareketli ilişkisi demektir (IASC, 2007). Bu nedenle psikososyal destek çalışmalarında psikolojik bozukluklara doğrudan vurgu yapılmaz. Çözüm odaklı şekilde sorundan etkilenen kişinin tekrar güçlenmesi ve devam ettirilen çalışmalarla toparlanma becerilerine destek olunur (Kızılay, 2008). Dolayısıyla psikososyal destek, psikoloji ve sosyoloji bilimleri temelinde çok disiplinli yaklaşımla ele alınması gereken bütüncül bir hizmettir.

Psikososyal destek hizmetleri, fiziksel hastalıkların iyileşmesine bile olumlu etkide bulunmaktadır (Hyun vd., 2016). Çünkü sağlık alanında sorun yaşayan insanlarda psikososyal destek, birey merkezli bütüncül tedavi anlayışının önemli bir parçasıdır (Alagraa vd., 2015). Psikososyal müdahaleler ve eğitimler hayatta kalma mücadelesi verilen zamanlarda bile kişinin daha da güçlenmesini destekler. Bunlar zorlu yaşam koşulları ve krizlerden etkilenen çocuk ve ergenler için önemli araçlardır (Varela vd., 2013). Aynı durum sporda da geçerlidir. Psikososyal destek sayesinde sporcular başta olmak üzere her spor insanı stresi iyi yönetebilir, destekleyici ilişkileri artırabilir ve kulüpten ayrılma riskinden korunmuş olur.

Tüm bunların yanında olumsuz psikososyal faktörler, insanlarda davranışsal ve bilişsel bozukluklara da neden olmaktadır (Karaca ve Durna, 2018). Örneğin anne ve babaların hayat kalitelerinin düşüklüğü, kaygı ve korku gibi nedenlerden kaynaklı psikolojik yapılarının bozuk olması çocukları olumsuz etkilemekte ve çocukların bu durumlarla baş edebilmesi için psikososyal destek almaları gerekmektedir (Topuz vd., 2014). Bu nedenle bütüncül bir yaklaşımla kişinin psikososyal gereksinimlerinin öğrenilmesi onun başarılı olmasında önemli rol oynamaktadır (Taylor and Sidhu, 2012). Dolayısıyla sporcular başta olmak üzere tüm spor insanlarına yaşanan sorunlarla baş etme konusunda yardımcı olmanın yollarında biri onlara psikososyal (mental) destek sağlamaktır. Bu tür bir destek günümüz spor kültüründe gittikçe değer kazanan bir hizmet alanına dönüşmektedir.

Yapacağı katkının yüksek olması için psikososyal destek hizmetinin verilmiş şekli önemlidir. Öncelikle kişinin gereksinimlerini bilip sorunlarına karşı duyarlı olunmalıdır (Aldaz vd., 2017). Bunun için kişiyi bilgilendirip eğitim vermek gerekir (Whitlatch and Orsulic-Jeras, 2018). Bu eğitim kesintisiz bilgilendirme temelinde düşünsel, davranışsal ve duygusal destek (Corines vd., 2017) içermelidir. Örneğin antrenörlerin çoğu, ciddi bir sakatlanmadan sonra rehabilitasyon ve spora dönüş aşamasında sporcuya yardım etme deneyimine ve bilgisine sahiptir. Fakat antrenörlerin hiçbirinde sporcu sakatlığı konusunda resmi bir psikososyal destek eğitimi yoktur (Podlog and Dionigi, 2010). Bu nedenle sporculara verilecek psikososyal destek hizmetleri bir uzman tarafından

verilirse etkili ve verimli olur. Bu hizmetin verilmesi için de sporcuların psikososyal destek gereksinimlerinin belirlenmesi gerekir.

Sporcu, kariyerinin başlangıcında her ne kadar teknik, taktik ve kondisyon özellikleri ile değerlendirilse de spora başladığı andan itibaren psikolojik ve sosyolojik yönden de bir gelişim sürecine girmektedir. Bu süreçte sporcunun psikososyal bir varlık olarak değişimine ve gelişimine etki eden kurumlardan biri kulüptür.

Kulüplerde çalışan temel aktörlerin başında antrenörler gelmektedir. Onlar, altyapıdan itibaren sporcuların her açıdan yetiştirilmesinde ve böylece spor toplumunda yerlerini almalarını sağlamada oldukça önemli eğitimcilerdir. Bu nedenle bir spor kulübü ve orada çalışan antrenörler, sporcuların içinde buldukları gelişim dönemini dikkate alarak sporla ilgili olan veya olmayan sorunların çözümü için gereksinim duyulan psikososyal hizmetlerden yararlanmalarını sağlamalıdır.

Bu araştırmanın amacı, futbol antrenörlerinin görüşlerine dayalı olarak Türkiye Süper Liginde oynayan Türk futbolcularının psikososyal gereksinimlerini araştırmaktır.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada, yöntem olarak nitel araştırma, teknik olarak yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Çünkü bu teknik, belirli standartlaşma ve esneklik düzeyine bağlı olarak eğitim ile ilgili olan araştırmalarda daha uygun bir araştırma tekniğidir (Ekiz, 2003). Ayrıca yarı yapılandırılmış görüşme tekniği araştırmacıya, görüşme protokolünün devam etmesi nedeniyle daha sistematik ve karşılaştırılabilir bilgi sunma kolaylığına sahiptir (Yıldırım ve Şimşek, 2005).

Evren ve Örneklem / Çalışma Grubu

Araştırmanın evrenini Türkiye Süper Liginde çalışan Türk antrenörler oluşturmaktadır. Örneklem grubu için farklı takımlardan 20 antrenör seçilerek çalışmanın heterojenliği artırılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanmış kişisel bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunda yer alan sorunun anlaşılır ve net olup olmadığını belirlemek amacıyla araştırmaya katılan antrenörler dışında dört antrenör ile deneme görüşmesi yapılmıştır. Araştırmanın güvenilirliği için araştırmacılar dışında iki uzmanın görüşü ve önerileri alınmıştır.

Verilerin Analizi

2021-2022 futbol sezonunda, çalışma grubunda yer alan antrenörlere yarı yapılandırılmış formlar uygulanmıştır. Bu uygulamalar, internet aracılığı ile ZOOM programı üzerinden yüz yüze görüşmelerle yapılmıştır. Her antrenörün soruları olabildiğince gerçekçi ve tarafsız doldurması sağlanmıştır. Elde edilen nitel veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir. Böylece birbirine benzeyen görüşler belirli kategori ve temalar altında bir araya getirilip yorumlanmıştır.

Araştırmanın Etiği

Araştırma süresince çalışmaya katılan antrenörlere önce sözel bilgi verilmiş, daha sonra bilgilendirilmiş gönüllü onam formu imzalatılmıştır. Araştırmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” çerçevesinde hareket edilmiştir.

Bulgular

Çalışmaya Türkiye Süper Liginde çalışan 20 Türk antrenör katılmıştır.

Antrenörlerin genel bilgileri ile ilgili veriler şu şekilde verilmektedir.

Tablo 1

Antrenörlerin Genel Bilgileri

Demografik Özellikler	N	%
Yaş		
40-49	9	45
50-60	11	55
Toplam	20	100
Öğrenim Durumu		
Lise Mezunu	14	70
Lisans Mezunu	6	30
Toplam	20	100
Mesleki Deneyim		
10-14	2	10
15-19	6	30
20 ve üstü	12	60
Toplam	20	100
Lisans Türü		
PRO-LİSANS	15	75
UEFA A	5	25
Toplam	20	100

Çalışma grubu incelendiğinde, antrenörlerin % 55’si (f=11) 50-60 yaş aralığında iken, % 45’i (f=9) 40-49 yaş aralığında yaş aralığında yer aldığı görülmektedir. Dolayısıyla en küçüğü 40 ve

en büyüğü 60 yaşında olan antrenörlerin yaş bakımından birbirlerine yakın homojen bir grup olduğu anlaşılmaktadır. Öğrenim durumu bakımından antrenörlerin % 70'i (f=14) lise mezunu iken, geri kalan % 30'u (f=6) lisans mezunudur. Mesleki deneyim bakımından antrenörlerin % 60'ı (f=12) 20 yıl ve üstü, % 30'u (f=6) 15-19 yıllık, % 10'u (f=2) 10-14 yıllık bir mesleki deneyime sahiptir. Son olarak çalışma grubunda yer alan antrenörlerin % 75'i (f=15) Pro-Lisans sahibi iken, geri kalan % 25'i (f=5) UEFA A Lisans sahibidir. Bütün bu özellikler bakımından da çalışma grubunun homojen bir grup olduğu görülmektedir.

Profesyonel futbolcuların psikososyal gereksinimleri ile ilgili antrenör görüşlerine bağlı olarak ortaya çıkan temalar en sık karşılaşılandan en az karşılaşılan gereksinime doğru şu şekilde sıralanmıştır.

Tablo 2

Profesyonel Futbolcuların Psikososyal (Mental) Destek Gereksinimleri İle İlgili Temalar

Temalar	F	%
Antrenmanda etkili çalışmamak	20	100
Maçta konsantrasyon sorunu yaşamak	19	95
Sağlam motivasyona sahip olmamak	18	90
Özgüven sorunu yaşamak	17	85
Başarısızlık korkusu yaşamak	16	80
Kendini etkili şekilde ifade edememek	15	75
Tek başına karar verememek	14	70
Takım içi etkinliklere yeterince ilgi göstermemek	13	65
Ailesi ve akraba çevresinden olumsuz etkilenmek	12	60
Beslenme sorunu yaşamak	11	55
Uyku düzenine dikkat etmemek	10	50
Kitap okumamak	9	45

Tablo 2 incelendiğinde, antrenörlere göre profesyonel futbolcular için en az gereksinim duyulan psikososyal destek alanının kitap okumamak (% 45), en fazla gereksinim duyulan alanın ise antrenman konusu (% 100) olduğu görülmektedir.

Tartışma ve Sonuç, Öneriler

Psikososyal gereksinimler, fiziksel gereksinimlere göre soyut ve karmaşık olup aynı zamanda ölçümü zordur. Bu nedenle kişinin sağlık bakımında daha kolay ölçülebilen fiziksel gereksinimleri öncelikle ele alınmakta ve buna karşılık psikososyal gereksinimlerine pek önem verilmemektedir (Wong vd., 2008). Yapılan bir araştırmaya göre, antrenörlerin çoğu sporcuların psikososyal gereksinimlerini ele almayı amaçlayan sistematik veya resmileştirilmiş bir program

kullanmamaktadır (Podlog and Dionigi, 2010). Bu bağlamda profesyonel futbolcuların psikososyal destek gereksinimlerinin daha kapsamlı ve detaylı şekilde belirlenmesine yönelik olarak futbolcuların kendilerinden, menajerlerinden, aile ve sosyal çevrelerinden bilgi almaya yönelik araştırmalar yapılabilir. Bu şekilde, futbolda psikososyal desteği gerektiren durumlara karşı sporcuların verdikleri tepkileri farklılaştıran değişkenler de daha iyi anlaşılır.

Antrenmanlar sporcuların fiziksel, motorsal, bilişsel, duygusal ve sosyal gelişimi için çok önemlidir (Stewart, 2001). Bu nedenle araştırma sonucuna göre antrenörlerin futbolcuların psikososyal destek gereksinimi olarak ilk sırada antrenmanda etkili çalışmamayı göstermeleri anlamlıdır.

Sporcunun iç ve dış uyaranlar arasında dikkatini belli uyaranlara odaklaştırıp diğer uyaranların pek az farkında olduğu veya hiç olmadığı duruma, dikkatin odaklaştırılması veya konsantrasyon denir (Harris and Harris, 1984). Seyirci topluluğu önünde sergilenen sportif performans oldukça yorucu, yüksek konsantrasyon ve odaklanma gerektiren komplike bir eylem olduğu için araştırma sonucuna göre antrenörlerin futbolcuların psikososyal destek gereksinimi olarak ikinci sırada maçta konsantrasyon sorunu yaşanmasını göstermeleri dikkat çekicidir.

Bir hareketi yapma isteğinin olmaması durumuna amotivasyon denir. Amotive olan kişinin davranışları isteksizdir ve bu durum bir etkinliğin anlamsızlaşmasıyla sonuçlanır (Ryan, 1995). Bu nedenle araştırma sonucuna göre antrenörlerin futbolcuların psikososyal destek gereksinimi olarak üçüncü sırada futbolcuların sağlam motivasyona sahip olmamalarını göstermeleri bu konu hakkında yetkililerin çözüm üretmeleri gerektiğini ortaya koymaktadır.

Özgüven, kişinin belli bir hareketi başarılı olarak yapabilme inancıdır. Burada kişinin kendi yetenek ve becerilerine, gücüne ve kararlarına yani potansiyeline güvenmesi söz konusudur (Feltz, 1988). Bu bağlamda araştırma sonucuna göre antrenörlerin futbolcuların psikososyal destek gereksinimi olarak dördüncü sırada futbolcuların özgüven sorunu yaşamalarını göstermeleri genellenebilir bir dış gerçekliktir.

Başarısızlık istenilmeyen bir durumu ifade ettiği için başarısızlık kaçınma güdüsünün doğmasına neden olmaktadır (Singh vd., 2007). Yani başarısızlık korkusu, başarısızlık beklentisini içeren bir başarısızlıktan kaçınma güdüsünü ifade etmektedir (Rothblum, 1990). Dolayısıyla başarısızlıktan kaçınmak ve başarısızlık korkusu sporda önemli bir durumdur. Bu nedenle araştırma sonucuna göre antrenörlerin futbolcuların psikososyal destek gereksinimi olarak beşinci sırada futbolcuların başarısızlık korkusu yaşamalarını göstermeleri başarıyı arzulayan her takım açısından değerlendirilmesi gereken bir sonuçtur.

Günümüzde kişilerin hem gündelik hem de iş yaşamlarında başarılı olabilmelerinde kendilerini doğru bir şekilde ifade edebilmeleri önemli ölçüde etkili olmaktadır (Taşlıyan vd., 2015). Buna göre yapılan araştırma sonucunda antrenörlerin futbolcuların psikososyal destek gereksinimi olarak altıncı sırada futbolcuların kendilerini etkili şekilde ifade edememelerini göstermeleri günümüzdeki spor ortamlarının gerçekleri açısından ciddi bir eksikliklerdir.

Tek başına karar vermek, sorun çözme ve çevrenin sunduğu olanakları ile fırsatları tanımlama ve değerlendirme sürecidir (Daft, 1991). Sporda da sporcunun karar alıp sorunu çözmesi için karşısına sürekli engeller çıkmaktadır. Bu nedenle araştırma sonucuna göre antrenörlerin futbolcuların psikososyal destek gereksinimi olarak yedinci sırada futbolcuların tek başına karar verememesini göstermeleri bu engellerin göze çarpan bir özelliğe olduğunu göstermektedir.

Yapılan araştırmalara göre kişi tarafından algılanan aidiyet duygusu temel bir psikolojik gereksinimdir ve bu gereksinim karşılandığında olumlu sonuçlar ortaya çıkmaktadır (Duy ve Yıldız, 2014). Buna göre yapılan araştırma sonucunda antrenörlerin ifadelerine göre futbolcuların psikososyal destek gereksinimi olarak sekizinci sırada futbolcuların takım içi etkinliklere yeterince ilgi göstermemeleri aidiyet duygusunun futbolcular arasında azaldığına bir işarettir.

Bir model olarak ebeveynin tavırları ve davranışları çocuklar üzerinde olumlu veya olumsuz etkilere sahiptir (Cüceloğlu, 1997). Çünkü aile, çocuğunun hem toplumun hem de kendilerinin isteklerine göre yetişmesini ister. Dolayısıyla, araştırma sonucuna göre antrenörlerin psikososyal destek gereksinimi olarak dokuzuncu sırada futbolcuların aile ve akraba çevresinden olumsuz etkilendiklerini söylemeleri bu isteğin varlığı hakkında önemli bir göstergedir.

Beslenme; kişinin hayatını sürdürebilmesi, büyüme ve gelişmenin sağlanması, sağlığın korunması, geliştirilmesi ve iyileştirilmesi ile üretkenliğin sağlanması için gerekli olan besin öğelerini ve biyoaktif bileşenleri sağlayan besinleri tüketerek bedeninde kullanılmasıdır (TUBER, 2015). Buna göre spor beslenmesinde amaç, sporcunun yeterli ve dengeli beslenmesini sağlayıp onun sağlığını ve performansını koruyabilmektir (Fink and Mikesky, 2017). Bu bağlamda araştırma sonucuna göre antrenörlerin futbolcuların psikososyal destek gereksinimi olarak onuncu sırada futbolcuların beslenme sorunu yaşamalarını göstermeleri profesyonellik bilinci açısından dikkate değer bir durumdur.

Uyku, bedenin görevlerini yerine getirmesini sağladığı için kişinin uyku düzeninde veya kalitesinde oluşan bir değişiklik gündelik yaşamını olumsuz etkileyebilir (Üstün ve Çınar Yücel, 2009). Örneğin kişinin uyku kalitesindeki bozulma performansının düşmesine, günlük etkinliklerinin olumsuz etkilenmesine, enerji seviyesinin azalmasına ve gündüz uykulu olmasına neden olmaktadır (Çölbay vd., 2007). Bu nedenle araştırma sonucuna göre antrenörlerin

futbolcuların psikososyal destek gereksinimi olarak on birinci sırada futbolcuların uyku düzenine dikkat etmemesini göstermeleri uyku konusunda profesyonel futbolcuların tam olarak bilinçli olmadıklarını göstermektedir.

Kitap okumak; kişinin geniş bir bilgi evrenine açılması, düşünce ve duyarlılığını geliştirmesi, toplumla etkili iletişim kurabilmesi için yapması gereken etkili bir öğrenme aracıdır (Sever, 1997). Bu bağlamda araştırma sonucuna göre antrenörlerin futbolcuların psikososyal destek gereksinimi olarak on ikinci sırada futbolcuların kitap okumamalarını göstermeleri futbolcuların zihinsel açıdan yeterince beslenmediklerine bir işarettir.

Bulgular genel olarak değerlendirildiğinde, profesyonel futbolcuların antrenman ve maç zihniyeti, motivasyon, konsantrasyon, korku ve özgüven gibi sportif alanın içsel faktörlerini içeren mental beceriler konusunda psikososyal desteğe gereksinim duydukları görülmektedir. Daha sonra iletişim becerisi, takımdaşlık ve sosyal çevre baskısı gibi sportif alanın dışsal faktörleri ile ilgili psikososyal desteğe gereksinim duydukları belirlenmiştir.

Bir takımın üyesi olan futbolcunun psikososyal gereksinimlerinin etkili ve yetkili kişiler tarafından bilinmesi ve bu gereksinimlerin karşılanması o futbolcunun takıma bağlılığını ve takım içindeki değerini arttırmada önemli katkı sağlar. Bu nedenle yapılan araştırmada ortaya çıkan temalar, Türkiye Futbol Federasyonu ve Spor Bilimleri Fakülteleri başta olmak futbol kulüpleri ile futbolla ilgili her türlü paydaş için önemli bilgiler içermektedir.

Yapılacak yeni araştırmalar, bireyselleştirilmiş ve sporcuyu merkeze alan psikososyal (mental) destek çalışmalarının futbol kültürümüzde yaygınlaşmasına da katkı sağlayacaktır. Bu yönüyle yapılan araştırma, konuyla ilgili Türkiye’de yapılan ilk çalışma olduğu için yeni araştırmalara öncülük yapacağı tahmin edilmektedir.

Araştırmacıların Katkı Oranları Beyanı

Araştırmanın tamamı, araştırmanın iki yazarı tarafından gerçekleştirilmiştir.

Çatışma Beyanı

Yazarların araştırma ile ilgili bir çatışma beyanı bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Aldaz, B. E., Treharne, G. J., Knight, R. G., Conner, T. S., ve Perez, D. (2017). Oncology healthcare professionals' perspectives on the psychosocial support needs of cancer patients during oncology treatment. *Journal Of Health Psychology*, 22(10), 1332-1344. <https://doi.org/10.1177/1359105315626999>.
- Alagraa, R., Abujaber, A., Chandra, P., ve Doughty, J. (2015). Evaluating Psychosocial Support Needs of Female Cancer Patients in The State of Qatar. *Qatar Medical Journal*, 4, <https://doi.org/10.5339/qmj.2015.4>

- Corines, M. J., Hamilton, J. G., Glogowski, E., Anrig, C. A., Goldberg, R., Niehaus, K., ve Ahsraf, A. (2017). Educational and psychosocial support needs in lynch syndrome: implementation and assessment of an educational workshop and support group. *Journal Of Genetic Counseling*, 26(2), 232-243. <https://doi.org/10.5339/qmj.2015.4>
- Cüceloğlu, D. (1997). İnsan ve davranışı: Psikolojinin temel kavramları. Remzi Kitabevi.
- Çölbay, M., Yüksel, Ş., Fidan, F., Acartürk, G., Karaman, Ö., ve Ünlü, M. (2007). Hemodiyaliz hastalarının pittsburgh uyku kalite indeksi ile değerlendirilmesi. *Tüberküloz ve Toraks Dergisi*, 55(2), 167-173.
- Daft, R.L., (1991). *Management*. Sec.Edt., Dryden Press.
- Duy, B. ve Yıldız, M. A. (2014). Farklı zorbalık statüsüne sahip erinlerde okula bağlanma ve yalnızlık. *Eğitim ve Bilim*. 39(174). <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2014.2435>
- Ekiz, D. (2003). *Eğitimde araştırma yöntem ve metodlarına giriş*. Anı Yayıncılık.
- Feltz, D. L. (1988). Self confidence and sport performance. *Exercise and Sports Science Reviews*, 16, 423-458.
- Fink, H. H., ve Mikesky, A. E. (2017). *Practical applications in sports nutrition*. Jones & Bartlett Pub Inc. Massachusetts.
- Harris, D. V., ve Harris B. L., (1984). *Sports psychology: Mental skills for physical people*. Leisure Press.
- Hyun, Y. G., Alhashemi, A., Fazelzad, R., Goldberg, A. S., Goldstein, D. P., ve Sawka, A. M. (2016). A systematic review of unmet information and psychosocial support needs of adults diagnosed with thyroid cancer. *Thyroid*, 26(9), 1239-1250. <https://doi.org/10.1089/thy.2016.0039>.
- Inter- Agency Standing Committee (IASC), (2007). IASC Guidelines on Mental Health and Psychosocial Support in Emergency Settings.
- Karaca, A., ve Durna, Z. (2018). *Epilepsili hastalarda psikososyal destek*. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 7(1), 218-225.
- Podlog, L., ve Dionigi, R. (2010). Coach strategies for addressing psychosocial challenges during the return to sport from injury. *Journal of Sports Sciences*, 28(11), 1197-1208. <https://doi.org/10.1080/02640414.2010.487873>
- Rothblum, E. D., (1990). Fear of failure the psychodynamic, Need Achievement, Fear of Success, and Procrastination Models, ss. 497-537, (Ed.) Harold, L., *Handbook of Social and Evaluation Anxiety*, Plenum press.
- Ryan, R. M. (1995). Psychological needs and the facilitation of integrative processes. *Journal of Personality*, 63, 397-427. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.1995.tb00501.x>
- Sever, S. (1997). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. Anı Yayıncılık.
- Singh, S., Corner, P. D., ve Pavlovich, K. (2007). Coping with entrepreneurial failure. *Journal of Management & Organization*, 13(4), 331-344. <https://doi.org/10.5172/jmo.2007.13.4.331>.
- Stewart, A. D. (2001). Assessing body composition in athletes. *Nutrition*, 17, 694-695. [https://doi.org/10.1016/s0899-9007\(01\)00545-7](https://doi.org/10.1016/s0899-9007(01)00545-7).
- Taşlıyan, M., Hırlak, B., ve Harbalıoğlu, M. (2015). Duygusal Zekâ, İletişim Becerileri ve Akademik Başarı Arasındaki İlişki: Üniversite Öğrencilerine Bir Uygulama. *ASSAM Uluslararası Hakemli Dergi*, 2(3), 45-58.
- Taylor, S., ve Sidhu, R. K. (2012). Supporting refugee students in schools: What constites insclusive education? *International Journal of Inclusive and Education*, 16(1), 39-56. <https://doi.org/10.1080/13603110903560085>.
- Topuz, S., Ülger, Ö., Elbasan, B., Yakut, H., ve Ayhan, Y. (2014). Türkiye’de farklı engellere sahip çocukların annelerinin yaşam kalitesinin ve psikososyal destek ihtiyaçlarının araştırılması: Pilot çalışma. *Türk Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Dergisi*, 2(25), 1-9. <https://doi.org/10.7603/s40680-014-0009-6>.
- TUBER, (2015). Türkiye Beslenme Rehberi, T.C. Sağlık Bakanlığı, Yayın No: 1031.
- Türkiye Kızılay Derneği, (2008). *Psikososyal uygulama rehberi*. Yorum Basın Yayın.
- Üstün, Y., ve Çınar Yücel, G. (2011). Hemşirelerin uyku kalitesinin incelenmesi. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi*, 4.

- Whitlatch, C. J., ve Orsulic-Jeras, S. (2018). Meeting the informational, educational and psychosocial support needs of persons living with dementia and their family caregivers. *The Gerontologist*, 58(suppl_1), 58-S73. <https://doi.org/10.1093/geront/gnx162>
- Wong, K. F., Lee, L. Y. K., ve Lee, J. K. L. (2008). Hong kong enrolled nurses' perceptions of spirituality and spiritual care. *International Nursing*, 55(3), 333-40. <https://doi.org/10.1111/j.1466-7657.2008.00619.x>
- Varela, A. D, Kelcey, J., Reyes, J., Gould, M., ve Sklar, J. (2013). *Learning and resilience: The crucial role of social and emotional well-being in contexts of adversity*. Education Notes. World Bank Group.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Bu eser **Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı** ile lisanslanmıştır.

ⁱ Bu çalışma 6. Uluslararası Akademik Spor Araştırmaları Kongresi'nde özet bildiri olarak sunulmuştur.